

68.

U s t a w a

z dnia 27 stycznia 1922 r.

w przedmiocie upoważnienia osób, uprawiających działki ziemi na cudzych gruntach na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego i białowieskiego województwa białostockiego, do czasowego użytkowania uprawianych przez nich gruntów i zajętych pomieszczeń.

Art. 1. Osoby, które na obszarze województw: nowogródzkiego, poleskiego i wołyńskiego oraz powiatów: grodzieńskiego, wołkowyskiego i białowieskiego województwa białostockiego użytkują w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, bez zawartej umowy z właścicielem lub osobą, prawa jego przedstawiającą, działki cudzych gruntów, znajdujące się poza obrębem miast, mają prawo użytkowania tych działek do 31 października 1922 r. dla gruntów pod okopowiznami i łąk, oraz do 31 sierpnia 1922 r. dla wszelkich innych gruntów.

Art. 2. Osoby, wymienione w art. 1 niniejszej ustawy, mają prawo pozostawiania do 31 października 1922 r. w dotychczas zajmowanych przez siebie cudzych pomieszczeniach, znajdujących się poza obrębem miast na wymienionym w art. 1 obszarze, jednakże tylko w rozmiarach niezbędnie potrzebnych dla siebie, swej rodziny, własnego inwentarza i zebranych własnych plonów, o ile dzierżyciele ci nie posiadają własnych pomieszczeń, lub o ile właściciel nie odda w ich użytkowanie innych odpowiednich pomieszczeń.

Właściciele zabudowań, użytkowanych przez osoby, wymienione w art. 1 niniejszej ustawy, winni w każdym razie otrzymać niezbędne pomieszczenie we własnych zabudowaniach dla siebie, swej rodziny, własnego inwentarza i własnych plonów.

Art. 3. Całkowite wynagrodzenie dla właściciela za grunty i pomieszczenia, użytkowane przez osoby, wymienione w art. 1 niniejszej ustawy, ma być płatne w gotówce i nie może przekraczać za cały czas ubiegły do 31 października 1921 r. za jedną dziesięcinę użytkowanego gruntu, niezależnie od rodzaju i czasu użytkowania, sumy, równającej się przeciętnej cenie rynkowej w danej miejscowości w grudniu 1921 r. za 80 kg. żyta, zaś za czas od 1 listopada 1921 r. do 31 października 1922 r. — sumy, równającej się przeciętnej cenie rynkowej w danej miejscowości w sierpniu 1922 r. za 100 kg. żyta.

Wszelkie dokonane na rzecz właściciela świadczenia będą zaliczone na poczet sum, przypadających właścicielowi zgodnie z ustępem pierwszym niniejszego artykułu, przyczem świadczenia, dokonane w naturze, będą od należności, określonej w kilogramach żyta, potrącone, świadczenia zaś, dokonane w gotówce, będą zaliczone i potrącone w takiej ilości zboża, jaką według cen, istniejących w momencie dokonanej wpłaty, reprezentowały.

O ile umówione między osobami, wymienionymi w art. 1 niniejszej ustawy, a właścicielami wynagrodzenia za użytkowanie gruntów i pomieszczeń

przekracza granice, określone w artykule 3, umowa taka jest nieważna w części, dotyczącej wynagrodzenia.

Powracający do swych siedzib po 1 listopada 1920 r. właściciele gospodarstw o obszarze, nieprzekraczającym 40 ha ogólnej przestrzeni, mają prawo do otrzymania przypadającego im wynagrodzenia w naturze.

Art. 4. Wykonanie wyroków o eksmisję w sprawach, objętych działaniem niniejszej ustawy, ulega zawieszeniu do terminów, wskazanych w art. 1 i 2.

Art. 5. Przepisy ustawy niniejszej nie mają zastosowania do osób:

- 1) które po 1 stycznia 1921 r. rozpoczęły uprawę działek, lub zajęły pomieszczenia wbrew wyraźnej woli obecnego na miejscu właściciela, bądź osoby, prawa jego przedstawiającej,
- 2) które dewastują zajmowane budynki, sady i urządzenia gospodarcze lub eksploatują wnętrza ziemi bez osobnego uprawnienia,
- 3) które po wejściu w życie tej ustawy dopuszczają się względem właścicieli, lub osób, ich prawa przedstawiających, czynów, karanych przez prawo karne, i
- 4) które nie zapłacą do 1 kwietnia 1922 r. wynagrodzenia, określonego w art. 3 niniejszej ustawy, za czas użytkowania do 31 października 1921 r.

Art. 6. Wszelkie spory, wynikające ze stosowania niniejszej ustawy, będą rozstrzygane w pierwszej instancji przez właściwe sądy pokoju.

Art. 7. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych.

Art. 8. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:

Trąpczyński

Prezydent Ministrów:

Antoni Ponikowski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:

J. Raczyński

69.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 12 stycznia 1922 r.

O włączeniu do powiatu lwowskiego gminy „Rokitno” oraz niewcielonego jeszcze do tej gminy obszaru dworskiego Rokitno.

Na zasadzie art. 1 i art. 3 ustawy z dnia 7 lipca 1921 r. w przedmiocie dokonywania zmian granic powiatów na obszarach b. dzielnic rosyjskiej i austriacko-węgierskiej, jak również dokonywania na obszarze b. dzielnicy austriacko-węgierskiej zmian obszaru działania samorządowych reprezentacji powiatowych (Dz. U. R. P. № 64, poz. 400) zarządza się co następuje:

§ 1. Gminę Rokitno oraz niewcielony do niej jeszcze obszar dworski Rokitno wyłącza się z powiatu grodeckiego i obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej grodeckiej i włącza się do powiatu lwowskiego i obszaru działania samorządowej reprezentacji powiatowej lwowskiej.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1922 r.

Prezydent Ministrów: *Antoni Ponikowski*

Minister Spraw Wewnętrznych: *St. Downarowicz*

Minister Sprawiedliwości: *Sobolewski*

Minister Skarbu: *Michalski*

70.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 19 stycznia 1922 r.

w przedmiocie zmiany niektórych przepisów normujących organizację sądownictwa i postępowanie sądowe cywilne w województwach: nowogrodzkim, poleskim i wołyńskim oraz w powiatach: białowieckim, grodzieńskim i wołkowyskim województwa białostockiego.

Na mocy art. 6 ustawy z dn. 4 lutego 1921 r. o unormowaniu stanu prawnopolitycznego na ziemiach, przyłączonych do obszaru Rzeczypospolitej na podstawie umowy o preliminaryjnym pokoju i rozejmie, podpisanej w Rydze dnia 12 października 1920 r. (Dz. U. R. P. № 16, poz. 93), wprowadza się następujące zmiany w obowiązujących tam dotychczas ustawach i rozporządzeniach w przedmiocie organizacji sądownictwa i ustawy postępowania cywilnego:

§ 1. W rozkazie Wodza Naczelnego Wojsk Polskich z dnia 15 października 1920 r. w przedmiocie wymiaru sprawiedliwości na terenach przyfrontowych i etapowych (Dz. Urz. Z. T. P. i E. № 2 p. 9) zastępuje się w punkcie e art. 5 wyrazy „Sąd Kasacyjny” przez „Sąd Najwyższy w Warszawie”, wykreśla się w zdaniu drugim art. 6 wyrazy „i Sąd Kasacyjny” a w art. 11 wyrazy „i kasacyjnym” wreszcie uchyla się art. 10.

Dział VI i VII i ustęp drugi art. 28 działu VIII tegoż rozkazu oraz punkt d § 8 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 5 listopada 1920 r. w przedmiocie wymiaru sprawiedliwości na terenach przyfrontowych i etapowych (Dz. Urz. Z. T. P. i E. № 3 p. 20) zastępuje się przez dział V (z wyjątkiem art. 24), VI i VII przepisów tymczasowych o urządzeniu sądownictwa w Królestwie Polskiem (Dz. Urz. Departamentu Sprawiedliwości r. 1917, № 1) z późniejszymi zmianami i przez art. 33 dekretu Rady Regencyjnej z dnia 3 stycznia 1918 r. o tymczasowej organizacji Władz Naczelnych w Królestwie Polskiem (Dz. P. K. P. № 1 poz. 1).

§ 2. W rozporządzeniu Komisarza Generalnego Ziem wschodnich z dn. 15 maja 1919 r. w przedmiocie prawa cywilnego i postępowania cywilnego na obszarach wschodnich (Dz. Urz. Z. C. Z. W. № 4 poz. 23) uzupełnia się p. 1 art. 14 przez włączenie do przepisów posiadających moc obowiązującą: art. 5, 7, 12, 15, 17 i punktu f art. 27 Przepisów przechodnich do ustawy postępowania cywilnego (Dz. Urz. Dep. Sprawiedl. z 1917 r., № 1 Dział 1).

§ 3. Paragraf 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 7 marca 1921 r. w przedmiocie niektórych zmian w przepisach prawnych, obowiązujących na Ziemiach Wschodnich (Dz. U. R. P. № 29 poz. 166) uzupełnia się przez dodanie po wyrazach „prawa własności na nieruchomości drobne” wyrazów następujących: „(Dz. Urz. Z. C. Z. W. i F. P. z r. 1920, № 7, poz. 106) w brzmieniu nadanem mu przez § 9 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 5 listopada 1920 r. w przedmiocie wymiaru sprawiedliwości na Terenach Przyfrontowych i Etapowych (Dz. Urz. Z. T. P. i E. № 3 poz. 20) z uzupełnieniami obowiązującymi w myśl §§ 1 i 9 tegoż rozporządzenia”.

§ 4. Na powyższe ziemie rozciąga się moc obowiązującą dekretu z dnia 7 lutego 1919 r. w przedmiocie dyzlokacji sądów (Dz. P. P. P. № 14 poz. 170). Równocześnie uchyla się art. 10 rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 15 maja 1919 r. o urządzeniu ogólnego sądownictwa na obszarach wschodnich podlegających Komisarzowi Generalnemu Ziem Wschodnich (Dz. Urz. Z. C. Z. W. № 4 poz. 32), rozporządzenie tegoż Komisarza z dnia 5 maja 1920 r. w przedmiocie dyzlokacji sądów pokoju, sędziów śledczych i podprokuratorów (Dz. Urz. Z. C. Z. W. № 43 poz. 1127), rozporządzenie Komisarza Naczelnego Z. W. i F. P. z dnia 20 marca 1920 r. w przedmiocie dyzlokacji urzędów wymiaru sprawiedliwości (Dz. Urz. Z. W. F. P. № 3 poz. 26) oraz art. 15 i 29 rozkazu Naczelnego Wodza W. P. z dnia 15 października 1920 r. w przedmiocie organizacji wymiaru sprawiedliwości na terenach przyfrontowych i etapowych (Dz. Urz. Z. T. P. i E. № 2 p. 9).

§ 5. Uchyla się wszelkie przepisy sprzeczne z niniejszym rozporządzeniem obowiązujące dotychczas na obszarze województw: nowogrodzkiego, poleskiego, wołyńskiego i powiatów: białowieckiego, grodzieńskiego i wołkowyskiego województwa białostockiego.

§ 6. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów:

Antoni Ponikowski

Minister Sprawiedliwości:

Sobolewski